

BÖLÜM 7

SES EĞİTİMİ DERSİNDE HEINRICH PANOFKA METODUNUN KULLANIMI¹

Sevda GÜREL²

GİRİŞ

Müzik; şarkı söyleyerek, dinleyerek ve enstrüman çalarak öğrenilir. Hemen hemen her insan, şarkı söylemekten ve dinlemekten hoşlanır. İnsan sesi, bireyin kendisini dışı vurmasına yarayan, en eski, en doğal, en güzel ve en değerli iletişim ve müzikal ifade aracıdır (Ömür, 2001, s.27).

Sesin iletişim aracı olarak kullanılması dil diye adlandırdığımız ayrıntılı iletişim aracını yaratmıştır. Elbette sesin iletişim aracı olarak kullanılması bin yılları kapsayan uzun bir gelişim süreci ile mümkün olmuştur. Bu süreçte insanoğlu duygu ve düşüncelerini paylaşmanın etkili bir yolu olarak müziği keşfetmiştir. Hem dilin etkili kullanımını hem de müzik için çeşitli ses eğitimi teknikleri geliştirilmiş ve kullanılmıştır.

Ses eğitimi, müzik eğitiminin önemli boyutu olarak belirli teknik kazanımların elde edilmesine yönelik bir süreçten oluşur. Kar (2020)'a göre ses eğitimi, müzik eğitiminin diğer alanlarına kıyasla daha soyut, ders süresinde etüt ve etkinliklere dayalı olarak yürütülür.

Müzik eğitiminin her alanında etüt çalışmak son derece önemlidir. Bu bağlamda ses eğitiminde de etütler önemli bir yere sahiptir. Etütler, teknik bazı zorlukları çözmek için gerekli alt yapı hazırlığının oluşmasını sağlar.

Etütler, ses eğitimi dersinde doğru nefes alma/verme ve sesini nefes destekli üretme alışkanlıklarının oluşmasına olanak sağlar.

Etkili bir seslendirmede etütler, gerekli müzikal alt yapının oluşmasını sağlar. İçerisinde birtakım teknik zorlukları kapsamasına rağmen etütler, icracının kazanacağı teknik açıdan önemlidir (Temiz, 2007).

¹ Bu çalışma, yazarın "Heinrich Panofka'nın 'Vocal A.B.C. First Lesson in Singing' adlı metodunun incelenmesi" isimli yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

² Dr. Öğr. Üyesi, Ordu Üniversitesi, tokersevda@gmail.com

Bunun nedeni ise son derece açıktır. Solfej etütlerini çalışırken, öğrenciler sesin kalitesini ihmal etmektedir. Bütün bu dikkat edilmesi gereken özelliklerin; solfej etütlerini seslendirmede nitelik açısından etkisi olabilir.

Ses eğitimi derslerinde etüt çalışmalarına daha fazla yer verilerek öğrencilere gerekli teknik davranışların kazandırıldığı bu süreç desteklenmelidir. Ses eğitimcileri tarafından solfej metotlarının tanınması ve bu metotların tamamına kaynak olarak ulaşılabilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle eğitimciler farklı metotları araştırmaya yönlendirilmelidir.

KAYNAKLAR

- Cebeci, Suat (2010). *Bilimsel araştırma ve yazma teknikleri*. İstanbul: Alfa Yayınları.
- Egüz, S. (1991). *Toplu ses eğitimi 1*. Ankara: Ayyıldız Matbaası.
- Garcia, M.. (1894). *Hints on singing*. London: Ascherberg, Hopwood and Crew, Limited.
- Gazimihal, M. R. (1961). *Musiki sözlüğü*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Helvacı, A. (2012). *Şarkı söyleme eğitimi (Temel konular ve uygulamalar)*. Bursa: Ekin Basım Yayın.
- Kar, Tuğçem (2020). *Ses Eğitiminden Sahneye* (1. Basım). Ankara: Gece Kitaplığı.
- Ömür, Mehmet (2001). *Sesin peşinde* (1. Baskı). İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Panofka, H. (1878). *Vocal A. B. C. The First Lesson In Singing*. New York- Boston Music Co.
- Sevinç, S; Şimşek, G. (2004). Müzik eğitimi bölümlerinde ses eğitimi (şan) dersine ayrılan sürenin yeterli olup olmadığı üzerine bir araştırma, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24 (3).
- Şenocak, F. (1990). Fonasyonun morfolojik ve fizyolojik özellikleri, *Otolarengolojide ve Sanat Dallarında Disfoniller İnternasyonal Sempozyumu*. İstanbul 8-11 Ekim.
- Temiz, E. (2007). Panofka 24 vocalizzi etüt kitabında yer alan 2 No'lu etüt analizi. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(4), 397-407.
- Töreyn, A. M. (2021). *Ses eğitiminde metot ve uygulama*. Ankara: Özyurt Matbaacılık.
- Vennard, W. (1967). *Şarkı söyleme mekanizması ve tekniği*. Folklore Doğru, 61, 335-370.
- Yelken, K. (2005). *Farklı müzik türlerinde eğitim gören öğrencilerin seslerinin akustik analiz ile karşılaştırılması. Yayımlanmış uzmanlık tezi*, İstanbul.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Nitel araştırma teknikleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık

İNTERNET KAYNAKLARI

(https://en.wikipedia.org/wiki/Heinrich_Panofka) erişim tarihi: 22.03.2021

(<http://grandemusica.net/musical-biographies-p-1/panofka-heinrich>) erişim tarihi: 22.03.21